

Projekt

z dnia 23 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SIANOWIE**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sianów 2026-2028

Na podstawie art.18 ust.1, ust. 2 pkt 15, w związku z art.7 ust.1 pkt 6 i pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) oraz art.176 pkt 1 i art.179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49, 1301), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sianów na lata 2026-2028 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026 r. i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SIANÓW NA LATA
2026 – 2028

SIANÓW, GRUDZIEŃ 2025

Spis treści

WSTĘP.....	3
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	3
CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY SIANÓW.....	4
DZIAŁANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ - DIAGNOZA	5
WSPIERANIE RODZINY JAKO GŁÓWNE ZADANIE GMINY	8
1.1 Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny.	8
1.2 Asystentura rodziny.....	8
1.3 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	9
1.4 Rodzina wspierająca.....	9
1.5 Poradnictwo specjalistyczne.	10
1.6 Placówki wsparcia dziennego.	10
ZASOBY INSTYTUCJONALNE	10
CELE i WSKAŹNIKI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026 - 2028.....	11
GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023 – 2025 - OCENA REALIZACJI WSKAŹNIKÓW	13
FINANSOWANIE PROGRAMU	16
ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	16
MONITORING PROGRAMU.....	16

WSTĘP

Rodzina - podstawowa komórka społeczna i najstarsza, a zarazem najpowszechniejsza forma życia społecznego. Spełnia podstawowe zadania opiekuńczo-zabezpieczające, socjalizujące, ekonomiczne, kulturowe i prokreacyjne. W obecnym świecie rodziny stoją wobec coraz bardziej złożonych wyzwań wynikających z zachodzących zmian, dynamiki życia codziennego czy rosnących obciążeń zawodowych. Często czynniki te znacząco wpływają na funkcjonowanie rodzin osłabiając ich zasoby i zdolność do radzenia sobie z trudnościami. W wielu przypadkach prowadzi to do pogłębiających się problemów wychowawczych związanych m.in. z deficytami w zakresie komunikacji, brakiem czasu dla dzieci czy ograniczeniami w stawianiu granic i budowaniu stabilnych i zdrowych relacji. Istotny wpływ na kondycję rodziny ma również środowisko, w jakim funkcjonuje. Czynniki zewnętrzne takie jak izolacja społeczna, niewystarczające wsparcie sąsiedzkie, niekorzystne wzorce społeczne czy dostępność zachowań ryzykownych mogą wpływać na obniżenie poczucia bezpieczeństwa i stabilności życia rodzinnego. Jednocześnie środowisko lokalne może stanowić ważny zasób, sprzyjający budowaniu więzi, wzmacnianiu kompetencji rodzicielskich i przeciwdziałaniu kryzysom.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) określa zasady i formy pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą zadania wspierania rodziny i pieczy zastępczej zostały rozdzielone pomiędzy gminę, powiat i samorząd województwa. W tych okolicznościach rola gminy staje się kluczowa. Jako najbliższa mieszkańcom jednostka samorządu terytorialnego ma możliwość wczesnego rozpoznawania problemów, organizowania kompleksowego wsparcia oraz inicjowania działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi odpowiedź na aktualne wyzwania, określa kierunki działań oraz wskazuje narzędzia, dzięki którym możliwe jest wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie dysfunkcjom i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży. Celem programu jest budowanie lokalnego systemu wsparcia, opartego na współpracy instytucji, organizacji oraz społeczności, tak aby każda rodzina mogła funkcjonować w bezpiecznym, przyjaznym i wspierającym otoczeniu. Prawidłowa diagnoza problemów rodziny oraz działania profilaktyczne wspierające dziecko w rodzinie są formą najbardziej skuteczną. Bardzo ważnym elementem programu niezbędnym do prawidłowej i skutecznej realizacji zadań z zakresu wsparcia rodziny jest stworzenie bezpiecznych warunków pracy i szansy do rozwoju kadry pracującej na rzecz rodzin wieloproblemowych oraz umożliwienie wprowadzania nowych form pracy z tymi rodzinami. Profesjonalizm kadry jest nieodłącznym elementem udzielania profesjonalnej pomocy.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. nr 78 poz.483 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1153 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2025 poz. 49 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. 2024 poz.1829);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1214 z późn. zm.);

6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2024r. poz.1673);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 poz. 2151);
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1939);
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1338);
10. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. 2025 poz. 214);
11. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2025 poz. 881 z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2025 poz. 1208);
13. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2025 poz. 438 z późn. zm.);
14. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1576 z późn. zm.);
15. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. 2025 poz. 83 z późn. zm.);
16. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. 2024 poz. 917);
17. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 1461);
18. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2025 poz.913 z późn.zm.);
19. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2030 przyjęta uchwałą nr LVII/405/2022 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 21 grudnia 2022 r., zmieniona uchwałą nr LX/439/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r.

CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNA GMINY SIANÓW

Gmina Sianów jest gminą miejsko-wiejską administracyjnie wpisaną w obszar terytorialny powiatu koszalińskiego, województwa zachodniopomorskiego.

Gmina Sianów na dzień 31.12.2024 r. liczyła 13 289 mieszkańców (zameldowanych na pobyt stały i czasowy). Liczba mieszkańców miasta wyniosła 6 295 osób. Obszar wiejski zamieszkiwały 6 994 osoby.

Tabela nr 1: Liczba ludności według płci

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety na 100 mężczyzn
2010	6874	6906	13780	99,5
2016	6847	6573	13424	104,2
2017	6861	6580	13441	104,3
2018	6853	6595	13448	103,9
2019	6862	6551	13413	105,8
2020	6876	6586	13462	104,4
2021	6729	6478	13207	103,9
2022	6737	6469	13264	104,1
2023	6764	6430	13194	105,2
2024	6847	6442	13289	106,3

Dane UGiM w Sianowie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

Z danych demograficznych dla gminy Sianów wynika, że wskaźniki te od wielu lat utrzymują się na podobnym poziomie zarówno w wartościach ilościowych jak i jakościowych. Współczynnik kobiet przypadających na 100 mężczyzn na przestrzeni lat 2010-2024 osiąga nieznacznie tendencję zwykłą, jednak obecny stan nie zaburza proporcji w strukturze społecznej.

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie na dzień 31.12.2024r. zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było 442 mieszkańców naszej gminy, w tym 252 kobiety (analogicznie 31.12.2023r. było to 432 osób a 31.12.2022r. 498 osób). Prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych przysługiwało zaledwie 65 osobom (w tym 41 kobietom). Wskaźnik bezrobocia w gminie wyniósł 5,2 %. Dane wskazują na utrzymujący się na podobnym poziomie wskaźnik bezrobocia względem roku ubiegłego.

Wykres nr 1: Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy Sianów

Dane PUP w Koszalinie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

Do łagodzenia skutków ubóstwa i dysfunkcyjności rodzin uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie nr XII/49/91 z dnia 27.02.1991r. został powołany do życia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który działa na obszarze miasta i gminy Sianów.

DZIAŁANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ - DIAGNOZA

Najważniejszymi zadaniami MGOPS jest dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta i gminy oraz osób przebywających na ich terenie, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu, ograniczanie negatywnych zmian demograficznych, ubóstwa i niedostatku w zakresie usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb najsłabszych grup społecznych tj. rodzin niepełnych, wielodzietnych, osób niepełnosprawnych i seniorów. Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Mówiąc o przyczynach trudnej sytuacji życiowej osób zgłaszających się o pomoc do MGOPS w Sianowie konieczne jest przeanalizowanie danych ilościowych dotyczących udzielonej pomocy mieszkańcom gminy. Statystyka przyczyn przyznania pomocy społecznej wynika wprost z ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (art.3).

Tabela nr 2: Przyczyny przyznania pomocy społecznej.

Główne przyczyny przyznania pomocy (liczba rodzin)	2008	2012	2016	2018	2020	2021	2022	2023	2024
Ubóstwo	385	469	409	287	253	232	222	251	208
Bezrobocie	323	298	229	145	155	148	136	138	114
Długotrwała choroba	144	216	155	153	146	131	113	120	105
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	89	25	22	9	8	23	13	13	13
Niepełnosprawność	52	111	100	93	77	77	64	57	62
Alkoholizm	13	4	5	8	9	6	2	2	1
Bezdomność	4	10	8	13	21	23	20	20	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	19	6	10	3	5	13	16	18	10
Wsparcie po puszczeniu Zakładu Karnego	0	6	2	0	3	1	-	-	1

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024 (Opracowanie własne)

Tabela nr 3: Klienci pomocy społecznej

Klienci pomocy społecznej	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	319	321	281	321	209	193	228
Liczba osób w rodzinach	834	812	709	775	767	628	554
Jednoosobowe gospodarstwa domowe	48	53	134	146	218	155	93

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

Biorąc pod uwagę zbiór danych dotyczących liczby osób objętych wsparciem i głównych przyczyn przyznania świadczeń z pomocy społecznej na uwagę zasługuje fakt iż ilość środowisk wymagających interwencji pomocowej przyjmuje tendencję spadkową. Obserwowany spadek w liczbie rodzin objętych wsparciem finansowym i rzeczowym z pomocy społecznej jest wynikiem prowadzonej przez państwo polityki prorodzinnej. Z uwagi na prowadzone działania na rzecz rodzin wielodzietnych (np. program „800+”, „Dobry start”, „Aktywny rodzic”), następuje zmiana w strukturze klientów ośrodka pomocy społecznej. Miejsce rodzin zajmują środowiska osób samotnych, seniorów i osób z niepełnosprawnością. Zmianie ulegają również oczekiwania klientów. Zauważalne jest przesunięcie ciężaru pomocy społecznej z form finansowych do szeroko rozumianych usług (doradztwo, poradnictwo, asystentura, usługi opiekuńcze, placówki wsparcia dziennego i placówki zapewniające całonocowy pobyt).

Tabela nr 4: Kwota wypłaconych w latach 2022 – 2024 świadczeń dla rodzin z dzieckiem (w zł)

Rodzaj świadczenia	Rok	Kwota wypłaconych świadczeń
zasiłek rodzinny oraz dodatki do tego zasiłku	2022	941.619,26 zł
	2023	779.283,18 zł
	2024	628.874,04 zł
Świadczenie rodzicielskie	2022	161.230,11 zł
	2023	154.301,40 zł
	2024	199.875,00 zł
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2022	60.000,00 zł
	2023	39.000,00 zł
	2024	39.000,00 zł
fundusz alimentacyjny	2022	411.712,73 zł
	2023	440.779,44 zł
	2024	450.953,87 zł

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

Tabela nr 5: Kwota wypłaconych w latach 2022 - 2024 świadczeń dla os. niepełnosprawnych oraz związanych z opieką nad os. niepełnosprawną (w zł)

Rodzaj świadczenia	Rok	Kwota wypłaconych świadczeń
zasiłek pielęgnacyjny	2022	639.965,60zł
	2023	670.614,88 zł
	2024	631.979,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	2022	1.893.461,80 zł
	2023	2.386.500,30 zł
	2024	2. 957.121,00 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	2022	17.540,00 zł
	2023	28.240,00 zł
	2024	24.180,00 zł
zasiłek dla opiekuna	2022	7.440,00 zł
	2023	7.440,00 zł
	2024	7.440,00 zł

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

Tabela nr 6: Wydatki z pomocy społecznej w latach 2022 - 2024

Rodzaj świadczenia	Rok	Kwota poniesionych wydatków
Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	2022	186 407,27 zł
	2023	183 435,36 zł
	2024	264 347,53 zł
Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”	2022	443 169,04 zł
	2023	510 699,50 zł
	2024	438 926,00 zł
Świadczenia przekazane na konta instytucji	2022	74.106,04 zł
	2023	74.876,28 zł
	2024	53 620,53 zł
Zasiłek celowy i pomoc w naturze	2022	146 313,91 zł
	2023	218 600,31 zł
	2024	192 587,89 zł
Zasiłek okresowy	2022	329 562,16 zł
	2023	349 847,49 zł

	2024	281 373,57 zł
Zasilek stały	2022	273 577,17 zł
	2023	304 547,02 zł
	2024	428 180,90 zł

Dane MGO PS w Sianowie na dzień 31.12.2024r. (opracowanie własne)

WSPIERANIE RODZINY JAKO GŁÓWNE ZADANIE GMINY

1.1 Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny.

Zgodnie z art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
- 4) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- 5) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- 6) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

1.2 Asystentura rodziny

Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy przede wszystkim wspieranie rodziny biologicznej mającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz mające trudną sytuację życiową. Zadania te realizowane są poprzez: opracowanie i realizację planu pracy z rodziną, współtworzenie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu najważniejszych problemów, motywowanie i wspieranie aktywności rodziny, dokonywanie okresowych ocen sytuacji rodzinnej, współpracę z organizacjami, jednostkami administracji rządowej i samorządowej działającymi na rzecz rodziny.

Tabela nr 7: Asystentura rodziny

Rok	Liczba asystentów	Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów
2012	4	36
2016	3	21
2018	4 (2)	17
2019	2	14
2020	4	15
2021	4	19
2022	5	27
2023	4	24

2024	2	24
------	---	----

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024 (Opracowanie własne).

Skuteczna asystentura w rodzinach miała największy wpływ na ograniczenie procedury umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Jest nie tylko argumentem w toczących się postępowaniach sądowych ale jest przede wszystkim najskuteczniejszym narzędziem w procesie naprawczym w rodzinach dysfunkcyjnych. Asystentura rodziny jest ważnym uzupełnieniem materialnych form wsparcia obok poradnictwa specjalistycznego. Mimo wszechstronnej pomocy oferowanej każdej rodzinie, która znalazła się w kryzysie, wciąż wysoki pozostaje wskaźnik dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

1.3 Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 8: Piecza zastępcza.

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Wydatki poniesione przez Gminę Sianów na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej
2018	29	108.442,27
2019	20	167. 614,78
2020	19	174.108,77
2021	23	169.127,05
2022	32	142.270,01
2023	32	183.435,36
2024	28	264.347,53

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024 (Opracowanie własne).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem gminy jest szeroko rozumiana profilaktyka, praca z rodziną i pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Wysokie wartości liczbowe dotyczące dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej świadczą o trwałych, często „dziedziczonych” deficytach w zakresie kompetencji wychowawczych rodziców. Bardzo często przyczyną, dla której sądy rozstrzygają o tym najsurowszym rozwiązaniu są uzależnienia obojga rodziców. Za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi część wydatków związanych z jego utrzymaniem. W pierwszym roku jest to 10%, w drugi – 30%, a w trzecim i następnych – 50%. W związku z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej po wykorzystaniu wszystkich możliwości wspierania rodziny biologicznej wciąż wzrastają koszty gminy związane z finansowaniem tego zadania. Oznacza to, że w kolejnych latach utrzyma się tendencja wzrostowa, gdyż pobyt większości dzieci współfinansowany będzie w wysokości 50%.

1.4 Rodzina wspierająca.

Inną formą pomocy rodzinie wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są rodziny wspierające. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Rodzina wspierająca ma aktywnie uczestniczyć w przezwyciężaniu kryzysu w rodzinie wspieranej, a nią wyręczać. Funkcja rodziny wspierającej może być powierzona rodzinom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz Gminy i Miasta Sianów po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora MGOPS w Sianowie wydanej w oparciu

o przeprowadzony wywiad środowiskowy. Z rodziną wpierającą Burmistrz GiM Sianów zawiera umowę, która określa zadania oraz zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy. Powołanie rodziny wspierającej odbywa się każdorazowo na wniosek rodziny, która z różnych powodów nie jest w stanie przezwyciężyć swojej trudnej sytuacji. Do 2025 r. na terenie Gminy Sianów nie zarejestrowano żadnej formalnej rodziny wspierającej, mimo trwającej kampanii informacyjnej promującej zasadność tego wsparcia.

1.5 Poradnictwo specjalistyczne.

W gminnym systemie wsparcia rodziny ważną rolę odgrywają specjaliści tacy jak pedagog, psycholog oraz prawnik. Ich współpraca pozwala na kompleksowe rozpoznanie i zaspokojenie potrzeb rodzin, zwłaszcza znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. W MGOPS w Sianowie pomocą specjalistyczną w zakresie prowadzonego poradnictwa służą: pracownicy socjalni, asystenci, prawnik, pedagog – mediator oraz psycholog. Współpraca rodziny z pedagogiem, psychologiem i prawnikiem tworzy spójny system wsparcia rodziny w gminie. Specjaliści działając w różnych obszarach, umożliwiają całościowe rozpoznanie potrzeb, udzielenie pomocy oraz zapewnienie bezpieczeństwa i prawidłowego funkcjonowania rodzin w lokalnej społeczności. W roku 2024 z porad specjalistów skorzystało 69 osób.

1.6 Placówki wsparcia dziennego.

Na terenie Gminy Sianów funkcjonują placówki wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania z zakresu opieki nad dzieckiem w czasie wolnym realizowane są od 2018 roku w ramach projektu socjalnego „Dzieciak” oraz w ramach projektów będących jego kontynuacją tj. „Dzieciak w rodzinie”.

Utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego uchwałą Rady Miejskiej nr XXVIII/195/2020 z dnia 11 grudnia 2020r. zostało powierzono MGOPS w Sianowie. W początkowej fazie wdrażania wszystkie placówki wsparcia dziennego funkcjonowały w formie pracy podwórkowej (Uchwała Rady Miejskiej nr XXXIV/231/2021 z dnia 31 marca 2021r.). Powodem tej decyzji była konieczność wykonania prac remontowych w placówkach zlokalizowanych w Sianowie i w Węgorzewie Koszalińskim. Gmina Sianów na realizację tego przedsięwzięcia pozyskała środki w ramach projektu „Dzieciak” (środki Unii Europejskiej – Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego). Celem funkcjonowania placówek jest: zapewnienie opieki i wychowania, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań.

Tabela nr 9: Liczba dzieci objętych pomocą w ramach placówki wsparcia dziennego

Rok	Liczba dzieci objętych pomocą w ramach placówki wsparcia dziennego
2022	79
2023	57
2024	18

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 31.12.2024 (Opracowanie własne).

ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie Gminy Sianów w budowę lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny zaangażowane są instytucje i organizacje o zasięgu gminnym i powiatowym:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie;
2. Urząd Miasta i Gminy w Sianowie;
3. Szkoły podstawowe, przedszkole i żłobki;
4. Sianowskie Centrum Wiedzy;
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
6. Gminny Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych;
7. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy;
8. Gminny Zespół Interdyscyplinarny;
9. Sąd Rejonowy w Koszalinie;
10. Komenda Powiatowa Policji w Koszalinie;
11. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie;
13. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe;

CELE I WSKAŹNIKI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026 - 2028

Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 wyznacza zadania, które przyczynią się do zmniejszenia skali problemów społecznych w Gminie Sianów.

Program jest kompatybilny z Gminną Strategią Rozwiązywania problemów Społecznych Gminy Sianów na lata 2023 – 2030, która określa kierunki zmian i potrzeby z zakresu interwencji socjalnej. Utrzymanie tych kierunków interwencyjności w obszarze wspierania rodziny w jej podstawowych funkcjach zostało utrzymane na poziomie lat 2023-2025. Analiza wskaźników będących wyznacznikiem obszarów wsparcia potwierdza trafność tych założeń.

Celem głównym programu jest budowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przezwyciężających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na terenie miasta i gminy Sianów.

Cele szczegółowe to przede wszystkim:

1. *Zabezpieczenie i utrzymanie na dostatecznym poziomie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;*
2. *Poprawa sytuacji dzieci w rodzinach wieloproblemowych;*
3. *Poszerzenie możliwości wsparcia rodzin w pełnieniu roli opiekuńczej;*
4. *Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny;*

Wskaźniki:

Tabela nr 10: Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie i utrzymanie na dostatecznym poziomie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

zadanie	wskaźnik
Wsparcie finansowe rodzin wymagających pomocy	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach Gminnego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
dożywianie	Liczba rodzin objętych dożywianiem
	Liczba placówek oświatowych, z którymi MGOPS zawarł umowę w zakresie dożywiania dzieci
Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie/ zagrożonym przemocą w rodzinie	Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty
	Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty
	Liczba osób, które uzyskały schronienie w Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy;
	Liczba osób, które skorzystały z porady specjalisty
Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Kwota wydatkowana na pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Tabela nr 11: Cel szczegółowy 2: Poprawa sytuacji dzieci w rodzinach wieloprotokolowych

zadanie	wskaźnik
Udostępnianie wsparcia specjalistycznego dzieciom z rodzin wieloprotokolowych	Liczba osób, korzystających z poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez MGOPS
	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach Gminnego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach programu "Opieka wychowawcza"
Rozwijanie działalności placówek zajmujących się opieką nad dziećmi z czasem wolnym	Liczba dzieci, uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MGOPS
	Liczba dzieci, skierowanych na wypoczynek letni/zimowy
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny
	Liczba rodzin, objęta pracą socjalną
	Liczba rodzin wspierających

Tabela nr 12: Cel szczegółowy 3: Poszerzenie możliwości wsparcia rodzin w pełnieniu roli opiekuńczej

zadanie	wskaźnik
Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w pełnieniu ról opiekuńczych	Liczba rodzin, korzystających z poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez MGOPS
	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny
	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
	Liczba dzieci, uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MGOPS
Monitorowanie środowisk zagrożonych kryzysem przez pracowników służb	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny
	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora

Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz rodzin	Liczba prowadzonych kampanii informacyjnych
---	---

Tabela nr 13: Cel szczegółowy 4: Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

zadanie	wskaźnik
Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
	Kwota wydatkowana na pobyt dzieci w pieczy zastępczej
Zapewnienie środków na rozwój i podnoszenie kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny	Liczba szkoleń pracowników socjalnych
	Liczba szkoleń asystentów rodziny

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023 – 2025 - OCENA REALIZACJI WSKAŹNIKÓW

Monitoring Programu

Tabela nr 14: Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie i utrzymanie na dostatecznym poziomie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

zadanie	wskaźnik	Rok 2023/ wartość	Rok 2024 / wartość	Rok 2025 / wartość
Wsparcie finansowe rodzin wymagających pomocy	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	193	228	125
	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach Gminnego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	9	8	5
dożywianie dzieci	Liczba rodzin objętych dożywianiem w placówkach opiekuńczych/oświatowych	54	48	43
	Liczba placówek oświatowych, z którymi MGOPS zawarł umowę w zakresie dożywiania dzieci	7	9	7
Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart	Karola	44	36
	Liczba osób, które uzyskały schronienie w Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy;	0	1	0
	Liczba osób, które skorzystały z porady specjalisty	31	49	42
	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	10	10	10
Zabezpieczenie środków	Kwota wydatkowana na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	183 435,36	264347,53 zł	208 433,07

finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej				
---	--	--	--	--

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 30.11.2025 (opracowanie własne)

Tabela nr 15: Cel szczegółowy 2: Poprawa sytuacji dzieci w rodzinach wieloproblemowych

zadanie	wskaźnik	Rok 2023/ wartość	Rok 2024 / wartość	Rok 2025 / wartość
Udostępnianie wsparcia specjalistycznego dzieciom z rodzin wieloproblemowych	Liczba osób, korzystających z poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez MGOPS	83	69	115
	Liczba dzieci objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	0	0	0
	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach Gminnego Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	9	8	5
	Liczba dzieci, korzystających ze wsparcia w ramach programu "Opieka wytchnieniowa"	8	6	5
Rozwijanie działalności placówek zajmujących się opieką na dzieckiem z czasie wolnym	Liczba dzieci, uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MGOPS	57	18	22
	Liczba dzieci, skierowanych na wypoczynek letni/zimowy	7	7	8
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny	24	24	20
	Liczba rodzin, objęta pracą socjalną	193	228	125
	Liczba rodzin wspierających	0	0	0
Wzmocnienie systemu wsparcia specjalistycznego z uwzględnieniem problemów związanych z uzależnieniami	Liczba prowadzonych kampanii informacyjnych	4	3	5
	Liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	86	49	75

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 30.11.2025 (opracowanie własne)

Tabela nr 16: Cel szczegółowy 3: Poszerzenie możliwości wsparcia rodzin w pełnieniu roli opiekuńczej

zadanie	wskaźnik	Rok 2023/ wartość	Rok 2024 / wartość	Rok 2025 / wartość
Pomoc specjalistyczna dla rodzin mających trudności w pełnieniu ról opiekuńczych	Liczba rodzin, korzystających z poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez MGOPS	86	49	75
	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny	24	24	20
	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	193	228	125
	Liczba dzieci, uczęszczających do Placówek Wsparcia Dziennego prowadzonych przez MGOPS	57	18	22
Monitorowanie środowisk zagrożonych kryzysem przez pracowników służb	Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	193	228	125
	Liczba rodzin, objęta wsparciem asystenta rodziny	24	24	20
	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	10	10	10
Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz rodzin	Liczba prowadzonych kampanii informacyjnych	4	3	5

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 30.11.2025 (opracowanie własne)

Tabela nr 17: Cel szczegółowy 4: Tworzenie warunków do wykonywania zadań gminy w obszarze wspierania rodziny

zadanie	wskaźnik	Rok 2023/ wartość	Rok 2024 / wartość	Rok 2025 / wartość
Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	32	28	25
	Liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej	20	24	43
	Kwota wydatkowana na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	183435,36zł	264347,53zł	208433,07zł
Zapewnienie środków na rozwój i podnoszenie kwalifikacji przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny	Liczba szkoleń pracowników socjalnych	15	45	29
	Liczba szkoleń asystentów rodziny	1	17	9

Dane MGOPS w Sianowie na dzień 30.11.2025 (opracowanie własne)

FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 dla Gminy Sianów są:

- a) Środki własne gminy – zaplanowane na każdy rok budżetowy;
- b) Środki z budżetu państwa – zgodnie z planem finansowym na świadczenia przewidziane w obszarze wsparcia (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, placówki wsparcia dziennego);
- c) Środki pochodzące z innych funduszy zewnętrznych (np. dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na realizację projektów i środki krajowe na współfinansowanie programów o charakterze osłonowym).

Trudno jest szczegółowo określić wysokość środków na realizację trzyletniego Programu, gdyż zawarte w nim zadania są bardzo zróżnicowane i dynamicznie zmieniające się w trakcie ewaluacji. Nie mniej środki te będą cyklicznie planowane na każdy rok budżetowy w sposób racjonalny, efektywny i zabezpieczający potrzeby realizatorów.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakładanym efektem programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dzięki współpracy instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz tej rodziny. System będzie opierał się na szybkim i skutecznym przepływie informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami. Zintegrowane działania mają przyczynić się do minimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz do poprawy funkcjonowania rodzin, w tym do ograniczenia zjawiska umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

MONITORING PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 będzie dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie, który do dnia 31 marca każdego roku będzie przedkładał sprawozdanie Radzie Miejskiej w Sianowie z realizacji programu (jako część sprawozdania z rocznej działalności Ośrodka).

Monitoring programu będzie odbywał się na bieżąco, równoległe z realizacją poszczególnych działań, przy współpracy wszystkich realizatorów. Uzyskane dane umożliwią ocenę stopnia realizacji wskaźników.

Program stanowi dokument otwarty i może podlegać modyfikacji w zależności od potrzeb w obszarze wsparcia dla dziecka i rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 dla Gminy Sianów wyznacza kierunki działań na rzecz realnego wspierania rodziny. Wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.

Uzasadnienie

Program Wsparcia Rodziny jest zadaniem obowiązkowym Gminy wynikającym z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej j (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49, 1301).

Aktualnie w Gminie Sianów realizowany jest Gminny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sianów na lata 2023-2025. Sprawozdania z realizacji programu są przedstawiane Radzie Miejskiej corocznie w sprawozdaniu z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie. Biorąc pod uwagę analizę zagrożeń i obszarów wymagających wsparcia zgodnie z art. 179 ust. 2 cyt. ustawy, konieczne jest podjęcie przez Radę Miejską stosownej uchwały.